

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 5/21
Люксембург, 14 януари 2021 г.

Решение по дело C-441/19
TQ/Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Преди да издаде решение за връщане на непридружено ненавършило пълнолетие лице, държавата членка трябва да провери дали съществува подходяща възможност за приемане на това лице в държавата на връщане

Освен това, ако на етапа на извеждането вече не може да се гарантира подходяща възможност за приемане, държавата членка няма да може да изпълни решението за връщане

През юни 2017 г. TQ, непридружено ненавършило пълнолетие лице, към онзи момент на 15 години и четири месеца, подава в Нидерландия молба за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец. Във връзка с тази молба TQ посочва, че е роден през 2002 г. в Гвинея. След смъртта на леля, при която живял в Сиера Леоне, TQ дошъл в Европа. В Амстердам (Нидерландия) той станал жертва на трафик на хора и сексуална експлоатация, вследствие на което понастоящем страдал от тежко психично разстройство. През март 2018 г. Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (държавен секретар по въпросите на правосъдието и сигурността, Нидерландия) служебно постановява, че TQ не отговаря на условията да получи разрешение за временно пребиваване, като запитващата юрисдикция уточнява, че TQ не може да получи статут на бежанец или субсидиарна закрила. Съгласно нидерландското право решението на държавния секретар се счита за решение за връщане.

През април 2018 г. TQ подава жалба срещу това решение пред запитващата юрисдикция, като изтъква, че не знае къде живеят родителите му, че не би могъл да ги разпознае при връщането си, че не познавал нито един друг член на семейството си и че дори не знаел дали изобщо има такива.

Запитващата юрисдикция обяснява, че в нидерландската правна уредба се прави разграничение, основано на възрастта на непридруженото ненавършило пълнолетие лице. Що се отнася до ненавършилите пълнолетие лица на възраст под 15 години към момента на подаване на молбата за убежище, предвидената в член 10 от Директива 2008/115¹ проверка за наличието на подходяща възможност за приемане в държавата на връщане се извършвала преди вземането на решение по тази молба, като в случай че такава възможност липсвала, на тези ненавършили пълнолетие лица се издавало обикновено разрешение за пребиваване. За ненавършилите пълнолетие лица на възраст най-малко 15 години към момента на подаване на молбата за убежище, каквото лице е TQ, такава проверка не се извършвала, като нидерландските власти изглежда изчаквали въпросните лица да навършат 18 години, след което да изпълнят решението за връщане. Така в периода между подаването на молбата му за убежище и навършването на пълнолетие непридруженото непълнолетно лице на възраст 15 или повече години пребивавало незаконно в Нидерландия, но това пребиваване било търпяно.

Именно в този контекст запитващата юрисдикция решава да отправи запитване до Съда дали е в съответствие с правото на Съюза разграничението, направено в нидерландската

¹ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 2008 г., стр. 98, наричана по-нататък „Директивата за връщането“).

правна уредба между непридружените ненавършили пълнолетие лица на възраст под и над 15 години.

Съображения на Съда

Съдът постановява, че когато възнамерява да издаде решение за връщане на непридружено ненавършило пълнолетие лице съгласно Директивата за връщането, държавата членка непременно трябва да вземе предвид, на всички етапи на производството, висшия интерес на детето², което предполага да направи цялостна и задълбочена преценка на положението на това лице. Според Съда, ако съответната държава членка е взела решение за връщане, без първо да се е уверила, че в държавата на връщане съществува подходяща възможност за приемане, това би било пречка въпросното ненавършило пълнолетие лице, въпреки че спрямо него е издадено решение за връщане, да бъде изведено от страната в случай, че такава възможност липсва. Така това непридружено ненавършило пълнолетие лице би било поставено в положение на голяма несигурност, що се отнася до неговото правно положение и бъдеще, и в частност до училищното му обучение, до връзката му с приемно семейство или до възможността да остане в съответната държава членка, което би било в разрез с изискването за защита на висшия интерес на детето на всички етапи на производството. От това следва, че ако в държавата на връщане липсва подходяща възможност за приемане, спрямо съответното ненавършило пълнолетие лице не може да бъде взето решение за връщане.

В този контекст Съдът уточнява, че възрастта на съответното непридружено ненавършило пълнолетие лице е само един от факторите, наред с други, за да се провери дали съществува подходяща възможност за приемане в държавата на връщане и да се определи дали висшият интерес на детето налага да не се приема решение за връщане на това лице. Съдът съответно посочва, че държавата членка не може да прави разграничение между непридружените ненавършили пълнолетие лица с единствен критерий тяхната възраст, за да провери дали съществува такава възможност за приемане.

Съдът постановява също, че предвид задължението на държавите членки да издадат решение за връщане на всеки незаконно пребиваващ на тяхна територия гражданин на трета страна³ и да пристъпят към извеждането му⁴ в най-кратки срокове, Директивата за връщането не допуска държава членка, която вече е взела решение за връщане на непридружено ненавършило пълнолетие лице и се е уверила, че съществува подходяща възможност за приемане в държавата на връщане, впоследствие да не извежда това лице, докато същото не навърши 18 години. В такъв случай, и ако няма промяна в положението на въпросното ненавършило пълнолетие лице, същото трябва да бъде изведено от територията на съответната държава членка. Във връзка с това Съдът отбелязва, че ако на етапа на извеждането на непридруженото ненавършило пълнолетие лице вече не може да се гарантира подходяща възможност за приемане в държавата на връщане, съответната държава членка не би могла да изпълни решението за връщане.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

² Вж. член 5, буква а) от Директивата за връщането.

³ Вж. член 6, параграф 1 от Директивата за връщането.

⁴ Вж. член 8 от Директивата за връщането.